

БРОЈ 10 ЛЕПТА

НАРОД

Рукописи се не враћају

Стихаси и белешке на-
плаћују се по погодби.

Редакција је у улици
Франковој бр. 20.

Главни уредник
ДРАГ. С. ГОГИЋ

Народ¹⁴ излази свакога
дана по подне.

Штампања се налази у Фран-
ковој улици бр. 20.

Власник
ВРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

АМЕРИЧКА ПОМОЋ

Министар војни, ше-
фови разних одељења
министарстаа и више
чланова америчке ми-
сије, држали су у ми-
нистарству спољних по-
слова једну конферен-
цију, да одреде начин,
како ће Сједињене Др-
жаве најбоље моћи ко-
оперисати са Великом
Британијом и другим
Савезницима.

Г. Лојд Џорџ је ре-
као да је тешко утвр-
дити таблицу потреба
по реду њихове хитно-
сти. Па ипак има две
засебне ствари, које су
изванредно и подједна-
ко хитне а то су борци
на бојној линији и по-
морски транспорт. Г.
Лојд Џорџ је затим из-
ложио војну ситуацију.
Он је показао да слаб-
љење Русије и скораш-
ње повлачење у Итали-
ји, више него икада,
намећу потребу да Сје-
дињене Државе што је
могуће пре пошљу што
је могуће већи број бо-
раца.

Г. Лојд Џорџ живо
жели да зна, до кога се
датума може очекивати
да се искрца први ми-
лион људи у Францу-
ској.

Прелазати на питања
о транспорту. Лојд Џорџ
је изложио да је бри-
танска тонажа цела ан-
гажована у рату, нешто
за британске интересе,
нешто за интересе Сав-
езника. Ситуација Сав-
езника потпуно зависи
од датума, кад ће им
се ставити на располо-
жење шест милиона то-
на, које је Америка о-
бећала за 1918 год.

Г. Лојд Џорџ не сум-
ња да ће америчке по-
морске конструкције из-
ненадити свет, пошто
Сједињене Државе има-
ју најјаче индустријске
изворе на свету, имају
индустријско становни-
штво, изванредно обу-
чено и крајње прила-
годно околностима са
особитом националном
организацијом.

После тога г. Лојд
Џорџ је додирнуо по-
слове који долазе на
друго место, што се ти-
че хитности. О авија-
тици он је рекао, да на-
род Сједињених Држава
има ретке особине иници-
јативе и потребне
смелости за добре ави-
јатичаре, а и америчка
клима иде им на руку

за обуку. На трећем ме-
сту г. Лојд Џорџ је го-
ворио о стезању блока-
де. Тесна кооперација
Сједињених Држава са
европским западним си-
лама моћи ће у току
рата још већи економ-
ски притисак да извр-
ши на централне силе.

На завршетку је пред-
седник владе захвалио
мисији за неоцењене ус-
слуге, које је морина
Сједињених Држава учинила не само за за-
штиту трговачке флоте,
већ и у борби против
сумарена. Захваљује и
на њиховој помоћи ко-
ју је Америка указала
Савезницима са финан-
сијске тачке гледишта
и у сваком другом по-
гледу. Он је одао част
ревности, са којом се
народ Сједињених Др-
жава одао извршењу
свога великог задатка
и изразио своје апсо-
лутно поверење у ве-
лике демократије, које
данас иду руку под ру-
ку и које ће потпуно
савладати опасност, ко-
ја се данас надвила над
слободом света.

У име мисије Сједи-
њених Држава адмирал
Бенсон благодарио је
британској влади на то-
плом пријему, на који
је мисија наишла у Лон-
дону. Он је изјавио да
су Сједињене Државе
једнодушне, да учине
све што им је у моћи,
да људи могу уживати
права и живети у сло-
боди. Даље је уверио
скуп да Сједињене Др-
жаве оберучке потпису-
ју изјаву њиховог пред-
седника, да веће ште-
дети ниједан од својих
извора, ни своје људе,
ни своје лађе, ни свој
рад, како би рат довели
до триумфа.

После тога је конфе-
ренција прешла на дис-
кусију питања записа-
них на дневном реду.

ЗВЕЗДИЦЕ

Каквог све новца нема у
Солуну!... Из свих времена
и са свих страна света.
Па ипак је за неверицу, да
сам јуче у једном фишеку
добао два спараца Алексан-
дра Великог...

Гаргантуа

САВЕЗНИЦИ У ПАРИЗУ

Париз, 17. нов.

Савезничка конферен-
ција отпочела је рад у

четвртак под председ-
ништвом г. Клемансоа.
Пре отварања конфе-
ренције вођени су прет-
ходни разговори, који
ће омогућити бржи рад
изасланицима свију си-
ла. Конференција ће тра-
јати 8 дана. Отварајући
конференцију г. Кле-
мансо је у име фран-
цуске владе предложио
да се једном колектив-
ном декларацијом обе-
леже опасности које
прете Русији. Вероват-
но да ће Маклаков, ко-
ји је послат од редовне
руске владе у Париз за
амбасадора, бити поз-
ван да присуствује тим
седницама.

ШКОЛА ЗА ПРЕВАРУ

Париз, 16. нов.

«Еко де Пари» јавља да су
Немци понова употребљавали
методу братимљења на руском
фронту. Сваки немачки пук на
источном фронту има нарочи-
то одељење за братимљење,
састављено од 3 официра и
6 војника. Свака дивизија има
по једног официра, коме је
стављено у задатак, да ова о-
дељења спрема за пропаганду
у корист мира у нарочитим
школама. У овим школама,
војници, који прилично говоре
руски и пољски, добијају оп-
ште појмове о Русији, о ње-
ним саобраћајним путевима,
политичким распрама и т. д.

БЕЧКА БЕРЗА

Лозана, 17. нов.

»Газет де Лозан« об-
јављује ову депешу из
Беча:

Ових дана десили су
се на бечкој берзи врло
важни догађаји. 3 но-
вембра рад је морао
бити прекинут у 1 сат
по подне, због тога што
су послови најједном до-
били неочекиван обрт.
4. новембра рад је по-
нова отпочео. У кули-
сама, облигације прве
класе, које су одједном
почеле падати, пале су
у току тога дана за
115 круна; акције тран-
спортних предузећа за
150 круна, акције то-
повских фабрика за 130
круна, отоманског ду-
вана за 300 и акције
турских транспортних
предузећа за 260.

НЕМАЧКЕ СЛУТЊЕ

Париз, 17. нов.

По свему изгледа да Немци
очекују ускоро странну са-
везничку офанзиву на итали-
јанском фронту. »Пти Пари-
зиен« каже, да су италијан-
ски авијатичари, осматрајући
ратну зону, приметили велику
непријатељску активност на
реци Таљаменто. Заробљени-

ци изјављују, да Аустро-Нем-
ци конструишу врло снажну
одељну на тој реци, као
прихватну тачку у случају са-
везничке офанзиве.

ДОБАР ПРЕДЛОГ

Лондон, 17. нов.

У једном чланку о војној
ситуацији у Италији и о
стању аустројске војске и
марине, војни критичар
»Тајмса« пуковник Репинг-
тон каже:

»Желети је, да Савезни-
ци предузму снажне помор-
ске операције на Јадранском
Мору. Тешкоће нарочите
врсте, које се истичу за
наше поморске операције
у Балтичком Мору, не по-
стоје у Јадранском Мору.
Немци неће моћи да поја-
чају аустројску флоту као
што појачавају њену вој-
ску«.

АМЕРИЧКА ВОЈСКА

Вашингтон, 17. нов.

Председник Велсон издао је
наредбу, да се одмах распо-
реди око девет милиона људи,
који подлеже војној обавези
а нису још распоређени. Об-
јављујући ову наредбу пред-
седник је изјавио:

»Дошло је време када тре-
ба потпуно да организујемо
своју људску снагу, како ће
се најзад доћи до образовања
једног потпуног регистра за
све категорије, који ће обу-
хватити сва регрутовања лица.
Сви они, који нису позвани
под заставу, употребити се на
разне војне службе, на индустријске
и пољопривредне ра-
дове, где ће моћи најбоље у
потребити своје искуство и
знање за добро отаџбине«.

ЧАСТ ФРАНЦУЗИМА

Париз, 17. нов.

Шеф америчке мисије у
Француској, пуковник Хауз,
изјавио је, да је Француска
ограбрила Америку, која јд
решена да настави рат са не-
саломљивом решеношћу, све
док свет не буде ослобођен
притиска милитаризма. Даље
је пуковник врло речитим из-
разима истакао хероизам фран-
цуског народа.

КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА РАТ

Њујорк, 17. нов.

Амерички листови врло мно-
го се баве конференцијом у
Паризу. »Њујорк Трибуна«
пише:

»Ми одлазимо на конферен-
цију као свеж народ, са не-
такнутим изворима и једва
дирнутом снагом ефектива. Ми
идемо да тамо изложимо гле-
диште америчког народа«.

Важнија је још изјава ли-
ста »Ворлд« о тој конферен-
цији: »Састав америчке коми-
сије за париску конференцију
показује, као што је изјавио
и г. Лансинг, да ће савезнич-
ка конференција бити конфе-
ренција за рат а не за мир«.

САМО ВОЛФ

Цирих, 17. нов.

Немачка штампа пише, да
су војне власти издаде наред-
бу да ни један немачки ласт
не сме више имати свог нароч-
итог дописника на страни,
већ да се мора задовољити
извештајима Волфове Агенције.
Ова је одлука изазвала јак
протест код грађанске штам-
пе, која важе да она нема по-
верења у тачност ове агенције.

Порука мртвих

У „Аналима“ изашао је о-
вај леп напис г. Анатола
Франса:

Сећам се, истинита доста не-
јасно, једне дивне сцене из
старе песме »Жерар де Ру-
јом«. Чини ми се да она пре-
ставља краљеву кћер где по-
сле борбе разматра разбоја-
ште, на коме леже пали бор-
ци. »Хтела је, каже песник,
да свакога од њих целива по-
љупцем растанка.« И из мут-
них даљина мојих успомена
указује ми се данас ова кра-
љева кћер као лик наше миле
Француске како оплакује цвет
наше расе.

Нисам почео писати ове ре-
дове у намери да побудим своје
суграђане да се сете милих
покојника, него да са целим
нашим народом славим оне,
који су жртвовали своје жи-
воте, и да размишљам о ве-
ликим поукама које нам дају
из својих светих бојавишта.

И одмах, придруживмо у-
спомени на наше јунаке са

великим пијететом и успомену
на све оне храбре борце, који
прелише крв своју под свима
савезничким заставама од И-
зерских канала до обала Ви-
стугле, од фријулских планина
до Мораве, и по непрегледним
морима.

А за тим подарио наше
најлепше цвеће и наше нај-
племенитаје палие невавим
жртвама нечовечне свирепости,
женама и мученичкој деци.

А наши покојници, наши
драги покојници!..

Отаџбина наша отвори сво-
је велико срце да их прими
све од реда, како оне најскро-
мније тако и оне најистакну-
тије, хероје који су пали
славно, којима треба подићи
мермерне и бронзане споме-
нике, и који ће вечито живе-
ти у историји.

Благословени нека су сви
који пролише крв за отаџби-
ну своју! Они нису узалуд
поднели на жртвеник своје
животе. Неки их оплакују,

сви им се диве, а многи за-
виде.

Слушајмо! они говоре. На-
словимо ухо своје на земљу,
коју је изрио гон, у којој по-
чињају многи у својим крва-
вим хаљинама... Клекнимо крај
цветних гробова оних који су
се вратили у свој драги зава-
чај... и ту саслушајмо дах ко-
ји меша ноћу њихов глас са
жубором ветра и са шумом
увелог лишћа које пада на зе-
мљу. И потрудимо се да ра-
зумемо њихове свете речи.

Браћо, жавите, борите се,
завршите дело наше Довесите
блажењим сенма нашим
победу и мир. Ослободите
Француску, осветите право и
правду и човечанство коме
је лага ванета; и зарите по-
нова плугове своје у њаве на-
топлене нашој крвљу.

Тако говоре наши мртви.
Они нам још кажу:

Французи, љубите братски
један другог, како би били
снажнији у борби против не-
пријатеља. Уложите сву вашу
снагу, све ваше благо, све
ваше мисли. Највиши међу
вама нека служе слабија. Не
тријугте вашим богатством, ни
крвљу вашом. Будите сви јед-
наки добром вољом и преда-
ношћу за општу ствар. То је
дуг који дугујете вашим по-
којницима. Да би одужили
свој дуг према нама потребно
је да победите, а и нешто
више: потребно је да budete
достојни победе.

Анатол Франс.

ЗАРОБЉЕНИЦИ

Њујорк, 17 нов.

Америчка влада повела је
преговоре преко швајцарске
владе са Берлинском да се диве

РУСКИ ДОГАЂАЈИ

Штокхолм, 17 нов. — До-
сад је тешко схватити
тачно шта се догађа у Ру-
сији. Максималисте шаљу
обично вести повољне по
себе. Потврђено је да су се
минималистичке и умерене
фракције оцепиле од Лењина
и Бронштајна и при-
дружиле се Одбору Јавног
Спасења, који је сад обра-
зован и држи седнице у оп-
штини.

Овај одбор противан је
Лењинским идејама и чини
потпуно засебну странку.
Према неким депешама же-
лезничари и особље пошта
и телеграфа пришли су о-
вом одбору.

У Петрограду влада ве-
лика оскудица у животним
намирницама. У Финској о-
скудица је још већа. Радни-
ци су отели око 50 вагона
хлеба који су били намењени
за Финску. Адмирал Вер-
деревски, министар морине
у Керенском кабинету,
пуштен је у слободу и по-
зван да и даље врши дуж-
ност. После дужих прего-
вора адмирал је пристао.

Пошто је агенција «Ве-
стник» престала да ради,
петроградски листови не
доносе никакве вести ни из
иностранинства ни из уну-
трашњости, осим радио-
грама.

до споразума у питању како
ће се у будуће поступати са
ратним заробљеницима. У А-
мерици има 1764 немачких за-
робљеника, а у Немачкој 150
заробљених америчких мор-
нара.

Америчка влада је изјавила
да се са немачким заробље-
ницима у Америци поступа
врло пажљиво и зато тражи
да исто тако и Немци посту-
пају са њиховим заробљени-
цима.

ЕНГЛЕЗИ ЗА ИТАЛИЈУ

Лондон, 17. нов.

Дописник «Рајтерове Аген-
ције» са италијанског фронта
телеграфише, да се британске
трупе састоје из коњице, пе-
шадије и артиљерије и да да-
ју величанствен изглед. Оне
се крећу крајњом тачки која
им је одређена. Пешадија је
беспрекидно у маршу, прела-
зећи, без замора, 28 киломе-
тара дневно. Трупе су снаж-
не и здраве, у најповољнијим
околностима. Артиљерија има
велику количину топова.

РОДЕНОВА САХРАНА

Париз, 17 нов.

Јуче у 2 сата по подне била
је сахрана славног вајара Ро-
дена. Преко ковчега била је
положена лента великог крста
Легије Чести, а у дворани у
његовој вили била је велика
народна тробојка. У вили
су се састали министар про-
свете, јавни представници ен-
глеског краља и енглеске вла-
де, као и делегације свих у-
метничких удружења.

Уметниковим делима одали
су велику почит у својим го-
ворима министар просвете и
славни вајар Бертоломе.

Вашингтон, 17 нов. —
Овдашњи руски амба-
садор јуче је објавио
да не признаје власт
максималистичке владе.

Женева, 17. нов. —
Руско посланство из
Берна објавило је да не
припада максимали-
стичкој влади и да се
ограђује од Лењина,
Троцког и њиховог дру-
штва.

Лондон, 17 нов. — «Ман-
честер Гвардијан» више да
објављивање текста тајних у-
говора у целини, који је Троц-
ки дао максималистичкој шта-
мп, није никакав разлог за
Савезнике да се забрину због
изјаве коју је дао Троцки да
се неће обзирати на све те
трошине уговоре.

«Манчестер Гвардијан», в-
спитујући их детаљно, каже
да су услови у овим угово-
рима давно измењени због при-
лика, и додаје: «Зато морамо
ова документа примити са ре-
зервом, не губећи из вида да
су сада максималисти на влади
и да није у њиховом интересу
да нам кажу истину. Лако је
могуће да су они изабрали
само она документа, која им
конвентирају, а крију она која
им не годје.

Међу овима се налази и јед-
ан уговор који није тајан, а

који садржи обавезу ујам-
не лојалности, која захтева
жртве и онда када нису на
значене у уговорима.

Када су Троцки и Лењин
такви циници, онда нека зна-
ју, да аутократија може бити
издајник, али да демократија
није способна ни за какво
издајство.

Штокхолм, 17. нов. — Мак-
сималисти су наредили гене-
ралу Дуканину, врховном ко-
манданту руске војске, да ступи
у преговоре за мир са не-
пријатељем.

Како генерал Дуканин није
хтео да поступи по тој на-
редби, максималисти су наи-
меновали на његово место за
врховног команданта једно дру-
го лице.

Међутим сви виши официри
тражили су од генерала Дука-
нина да не преда дужност то-
ме команданту, кога шаље Сов-
јет. Генерал Дуканин одмах
је известио шифове у Петро-
граду, да он неће примити
новог «врховног команданта»,
о чијем је наименовању оба-
вештен народ једном прокла-
мацијом, коју је потписао
Троцки, који се назива ми-
нистром спољних послова.

Штокхолм, 17 нов. — По-
следње вести из Петрогра-
да јављају, да је максима-
листичка власт знатно о-
пала и да чак Лењин и ње-
гове присталице признају
да је немогуће да очувају
власт. Прекид између мак-
сималиста и социјалиста
постао је дефинитиван. Чи-
новници министарства вој-
ног штројкују и неће да
признају Лењинов режим.

Влада је забранила изла-
жење листа «Реч» и «Но-
воје Време».

Генерал Дуканин заузео
је према влади независно
држање. Каледин има Пе-
троград у рукама, што се
тиче снабдевања.

«Дан» јавља, да ће се Ле-
њин и Троцки повући да би
дали пуну слободу рада но-
вом одбору Совјета.

НЕРЕДИ У НЕМАЧКОЈ

Лондон, 17. нов.

«Форверц» јавља да
су у Берлину опет из-
биле демонстрације у
корист мира.

Друга једна депеша
каже да су синдикати
образовали многе ми-
тинге, на којима се тра-
жио мир. Манифестан-
ти су ишли у групи и
тако су дошли у сукоб
са полицијом. Демон-
страције се угушују си-
лом.

Главни командант
магдебуршке области
објавио је наредбом да
ће сваки онај, који бу-
де учествовао у демон-
страцијама за мир, бити
осуђен на смрт.

Аустријска штампа
повела је одлучну бор-
бу за мир, тврдећи да
је немогуће да герман-
ске силе дођу до мира
помоћу оружја, и да
претеже народна беда,
као последица глади и

болештина, све пролаз-
не војне успехе. Вечки
«Цајт» пише:

«Сви они који у Не-
мачкој мисле да мир
може бити диктован о-
ружјем, само су сања-
лице. На срећу, таквих
сањалица у Аустрији
има врло мало. Овакве
мисли, које су биле мо-
гућне у првој години
рата, данас су бесми-
слене, у часу када су
све неутралне државе
против нас и мрзе Не-
мачку, и што је још
горе, у тренутку када
Америка објављује рат».

«Фосише Цајтунг» јав-
ља, да је једна велика
демонстрација за мир од-
ржана у Пешти. Ма-
нифестанти су викали:
»Доле с ратом! Тражи-

мо општи штрајк! До-
нета је резолуција, ко-
јом се тражи да двојна
монархија изјави да се
не слаже са немачким
циљевима рата.

САОПШТЕЊА

Ко шта зна о Милораду Ра-
јићу коморници проф. колоне
нека извести његовог брата
Милентија С. Рајића.

Драгутин М. Поповић, врт.
поручник извештава другове
и пријатеље да је његов зет
Стеван Стојановић инж. по-
ручник умро 19. окт. т. год.

Јован Голобочанин, телегр.
одељење бр. п. 9999, моли Све-
тозара Миладиновића и Мо-
мира Швабића да му доставе
адресе.

Милутин Лалић поручник,
приволожио је 25 крахми за си-
ромашне инвалиде, у место
двогодишњег помена свом пок.
брата Радовану Лалићу.

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ

Северно од Ене и у обла-
сти Сепинола било је арти-
љерске акције. У Шампањи,
северно од Корнијета, Немци
су покушали синоћ јаким е-
фективним испад, коме је прет-
ходила брза и јака артиље-
риска ватра. Одбили смо напад
и задали Немцима тешке гу-
битке. У Аргови смо изврши-
ли један успешан напад у не-
мачке линије западно од Ера
и довели десетак зароб-
љеника.

Извештај Штаба Ис-
точне војске. — Успе-
шно смо вршили раз-
зорно гађање на разне
непријатељске батерије.
— Бацили смо у ваздух
један депо муниције бли-
зу Дојрана.

Наша авијатика из-
вршила је бомбардова-
ња у области Вардара
и Битоља.

Утврђени су одлич-
ни резултати. Осим то-
га оборена су три не-
пријатељска аероплана
и то, два су оборили
енглески авиони а јед-
ан француска арти-
љерије.

ЕНГЛЕСКИ КОМИНИКЕ

Непријатељски напад
на белгијске положаје
у близини Ашхупа од-
бијен је после живе
борбе. Јужно од Скар-
пе у сукобима патрола
добили смо неколико
заробљеника.

Јутрос у близини шу-
ме Бурлон, успелом ло-
калном операцијом, по-
мерили смо нешто на-
шу линију у напред.
Непријатељски исподи
код Авиона и Холебе-
ка одбијени су. Добили
смо заробљеника.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

ПARIЗ. — Чешка колонија
у Француској положила је на
гробљу у Пантену велики ве-
нац са натписом: «Чешким до-
бровољцима, погинулим за
Француску и за Пољску».

ПARIЗ. — Енглеска кра-
љица провела је неколико да-
на у Француској.

ПARIЗ. — Г. Жонар
поднео је оставку из
здравствених разлога.

ЛОНДОН. — Генерал До-
син, шеф руске војне миси-
је у Енглеској, добио је из-
вештај из руског главног
штаба, датиран 9. новем-
бра, у коме стоји, да се це-
ло једно одељење турских
жандарма, и то 134 офи-
цира и 1600 жандарма, пре-
дало руској војсци.

ЛОНДОН. — Говоре-
ћи о операцијама на
фронту код Камбреа,
«Морнинг Пост» каже:
«Код Камбреа држимо
Немце под таквом ват-
ром, да ће им евакуа-
ција Камбреа, кад она
већ једном наступи, до-
ћи као право ослобо-
ђење.»

ПARIЗ. — Јављају из
«Рио де Жанеирок» да

ће се ускоро прве бра-
зилијанске трупе кре-
нути у Француску.

ПARIЗ. — Дописник «Ма-
тена» јавља из Вашингтона,
да ће се ускоро регрутовати
сви странци у Сједињеним Др-
жавама. Они се узимају у вој-
ску по претходном споразуму
са савезницима.

РИМ. — Министар финан-
сија г. Нити изјавио је да И-
талија мора бити тесно веза-
на за своје савезнике и да
привесе све жртве које од ње
траже. «Морамо трпети, како
би и други били спремни да
се жртвују за нас.»

РИМ. — Боројевиће-
ва армија покушава, без
успеха, да пређе на де-
сну обалу Пјаве. У рав-
ници Пјаве, близу Ка-
до заробили смо једно
аустријско одељење од
400 војника.

РИМ. — Италијански ма-
сони, са главног скупа за из-
бор старешине ложе, послали
су краљу гајзу оданости. Краљ
је захвалио рекавши да је он
уверен да ће сви Италијани
прихватити борбу против не-
пријатеља.